

talistických podniků, nemůže v pravidelných případech používat chatrnějšího a proto levnějšího vozidla než ony. Má-li, jak doličeno, ustanovení § 251 čís. 6 ex. ř. ten smysl a účel, že drobnému živnostníku nemá být odňata možnost, provozovati dále svou živnost v dosavadním rozsahu, a schopnost soutěže, nemůže být, třeba vyšší, cena jediného automobilu, používaného v drožkářské živnosti, překážkou jeho nezabavitelnosti.

Plenární rozhodnutí ze dne 14. prosince 1927, P r e s. 1546/26. Dr. B.

Rozvrat zaviněný pouze poměry, beze vší viny stran, stačí k rozluce manželství. Neplní-li manželka povinnost § 92 obč. z., následovati manžela do jeho vlasti (bydliště), z důležitých důvodů, nepřičítá se jí to za vinu na rozvratě tím nastalém.

Nižší stolice zamítly manželovu žalobu o rozluky, opřenou o důvod rozvratu. Nejvyšší soud na dovolání rozluky povolil a vyslovil, že na rozluce není vinna žádná strana, a to z těchto důvodů:

Podle § 13 lit. h) zák. rozl. lze žádati za rozluky pro rozvrat manželství, ale nelze rozluky vysloviti k žalobě manžela, jenž je rozvratem převážně vinen.

Otázkou tedy, zda žalobce sám uplatňovaný rozvrat zavinil, a to převážně, byly by se měly nižší stolice především zabývat a rozluky povoliti, když by byly rozvrat shledaly a našly, že jím není žalobce zrovna sám převážně vinen. Ony sice vycházejí z předpokladu, že tu rozvrat je, ale otázkou viny žalobcovy se vůbec nezabývají, nýbrž naopak obírají se jen otázkou viny žalované manželky a zamítají žalobu proto, že na ní žádné viny neshledaly. Ale to není důvod k zamítnutí žaloby, ježto rozluka může být povolena, i když žádná strana viny na rozvratě nemá, tedy zejména i když žalovaná je úplně bez viny, jen když se neukáže, že žalobce má vinu právě převážnou. Na rozvratu mohou být vinny také poměry nebo osoby třetí, a to buď výlučně anebo společně s jednou nebo oběma stranami a tu pak i tuto spoluvinu poměrů neb osob třetích s vinou stran odvažovati a porovnávati sluší, aby se seznalo, zda vina žalobcova, je-li jaká vůbec, je převážná nebo jen méně vážná. Ale nižší stolice utkvěly jen na otázce viny žalované strany.

Podle zákona tedy rozluka musí být vyslovena, pakli se rozvrat prokáže a neprokáže se převážná vina žalobcova (§ 13 lit. h) rozl. zák. a § 10 říz. ve věcech manž.). Ale podle stavu

věci nelze vůbec žádnou vinu ani na straně žalobcově nalézt. Věc má se v podstatě tak, že se strany dne 15. května 1918, tedy v čas světové války, když byl žalobce na vojně, vzaly, že žalobce byl a je československým státním příslušníkem, že se sňatkem i žalovaná československou příslušnicí stala, že žalovaná již v době sňatku byla a stále jest úřednicí vrchního zemského soudu v Štyrském Hradci, že žalobce po převratě měl místa v Čsl. republice (ale ne zrovna skvěle placená), žalovaná chtěla však z důvodů existenčních, zejména prý i k vůli děcku, podržeti své místo rakouské úřednice, on ale zase do Rakouska nechtěl, ona chtěla, aby on optoval pro občanství rakouské, on však občanství československého vzdáti se nechtěl, a tak na konec ona, jak sama doznává, učinila mu návrh, aby se dali rozvést, aby ona samostatně mohla pro Rakousko optovat a své místo podržet, až by on byl s to, jak ona praví, ji i dítě vydržovat, on souhlasil a okresní soud v Josefstadtu ve Vídni usnesením ze dne 27. června 1921 povolil jim dobrovolný rozvod a od té doby on žije i nadále sám v Československu a ona v Rakousku. To je podstatně vše, odbarví-li se to ode všech osobních výtek, jimiž každá ze stran tento skutkový stav snaží se podložit vinou odpůrcovou. Nám jde už jen o otázku viny žalobcovy, a tu žalovaná sama nemůže udati nic věcného, co by žalobce vinným činilo. Ona sice popírajíc svou vinu žalobcem jí připisovanou praví, že »naopak žalobce všecko nasazoval, aby manželské společenství zamezil«, ale neudává, co špatného v té příčině učinil, a z jejího vyličení věci nic takového nevyplývá. Ona ovšem míní, že žalobce chce dosáhnouti rozluky jen proto, aby se vymknul alimentární povinnosti vůči ní a dítěti, ale v tom je, co se týče dítěte, na omylu, neboť té povinnosti neunikne, a co se týče jí samé, tedy ona ani nyní ještě neprohlásila, že chce své povinnosti manželky učiniti zadost a za manželem do Čech jíti; přece pořád jí je milejší býti ve Štyrském Hradci rakouskou úřednicí, než žalovanému družkou života v Čechách, o čemž ještě níže. Že obnosy, jež jí na alimentaci platí, jsou nízké, a že jí při rozvodu dal jen 5000 Kč, to sem nepatří, neboť to s otázkou viny nemá co činiti. Žalovaný má právo žádati, aby ona i s dítětem byla u něho, to je její povinností podle § 92 obč. zák. a kdyby ji splnila, byla by mu alimentace její a dítěte ovšem značně ulehčena.

Jestliže žalovaná tuto povinnost neplní a raději žije na vlastní vrub, tedy by se skutečně spíše na její straně dala tvrditi vina, ale ani nejvyšší soud vzhledem k stavu věci, že jí jde — též k vůli děcku — o samostatnou existenci a setrvání

ve vlasti, že tedy má k tomu důvody o sobě zcela morální, nechce jí to za vinu přičítati, ale jisto je, že tím méně může se přičítati na ztroskotání manželského společenství nějaká vina jemu, neboť on není povinen, aby vlast svou opouštěl a za ní do Rakouska se odstěhoval, naopak ona musila s povinností následovati muže počítati již tehdy, když si ho brala, resp. ještě před sňatkem v intimní styky, vedoucí pak nutně ke sňatku, měly-li býti čestně zakončeny, s ním vešla.

Že však to je rozvrat, je na biledni. Manželství není k tomu, aby manželé žili od sebe, každý v jiné cizině, a jsou-li poměry takové, že nelze toho docíliti, aby žili spolu, je manželství zničeno, účel jeho naprosto zmařen, což právě je rozvrat, což znamená, že manželství bylo odňato vše, co je manželstvím činí.

Je tu tedy rozvrat beze vší viny žalobcovy, a musí mu tedy rozluka býti povolena, neboť žalovaná, když za ním a k němu jíti nechce, přece nemá práva, aby mu v jeho možném jiném životním štěstí překážela, a bylo proto tak uznati, jak se stalo.

Rozhod. nejvyš. soudu ze dne 16. srpna 1927,
č. j. Rv I 2036/26. A. H—k.

Soudní odsouzení trestní samo o sobě neodůvodňuje ještě »závadnost« ve smyslu § 17 zbroj. patentu.

Nejvyšší správní soud nalezl o stížnosti proti rozhodnutí ministerstva vnitra ze dne 29. září 1926 č. 52705/5/26 stran vydání zbrojního pasu, právem: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Žádosti stěžovatelově za prodloužení zbrojního pasu na loveckou pušku a revolver nebylo výměrem okresní správy politické ve Žluticích ze dne 16. prosince 1925 č. 32971 v základě § 17 zbrojního patentu ze dne 24. října 1852 č. 223 ř. z. vyhověno, poněvadž vzhledem na vojenský soudní trest spolehlivost, již zákon požaduje, u něj nelze předpokládati.

Odvolání proti tomu podané bylo pak pořadem instancí dnes naříkaným rozhodnutím z důvodů v odpor vzatého výměru zamítnuto.

O stížnosti uvážil nejvyšší správní soud toto:

Stížnost nejprve vytýká jako vadu řízení, že žalovaný úřad nevyslechl lesního Garkische a Hanslika, jichž výslech stěžovatel ve svém odvolání navrhoval. Nehledě ani k tomu, že podobný návrh v odvolání proti rozhodnutí zemské správy politické, které tvořilo předmět naříkaného rozhodnutí, vůbec ob-